

prima instanță: G. Plămădeală
instanța de apel: N. Vasca, V. Negru și E. Fistican

D E C I Z I E

01 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva
Judecătorii: Galina Stratulat, Nicolae Craiu
Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile declarate de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova și reprezentantul Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bajag Vitalie, Consiliul mun. Chișinău și Primăria Vadul lui Vodă mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă

Prin mandatul din 06 noiembrie 2014 avocatul Andrei Donică a fost împuternicit de Tatiana Logaciova să-i acorde asistență juridică în instanțele de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.12).

La 08 noiembrie 2014 avocatul Andrei Donică a depus în interesele Tatiane Logaciova cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Bajag Vitalie cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Andrei Donică a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 s-a obligat Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău să acorde Tatiane Logaciova și familiei sale apartament cu 2 odăi.

La 29 ianuarie 2003 titlul executoriu a fost remis pentru executare Direcției de executare Ciocana mun. Chișinău, aceasta urmînd să-l execute în termen de 3 luni.

Pînă în prezent titlul executoriu nu a fost executat.

La 25 martie 2014 a solicitat executorului judecătoresc Bajag Vitalie informație cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002.

Prin răspunsul din 10 martie 2014 executorul judecătoresc Bajag Vitalie i-a comunicat că hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chişinău din 23 aprilie 2002 a fost executată încă în anul 2003.

Prin neexecutarea hotărîrii judecătoreşti au fost încălcate drepturile Tatiane Logaciova şi membrilor familiei sale la un trai decent, fiind lipsiţi de spaţiu locativ.

Cere avocatul Andrei Donică constatarea încălcării dreptului Tatiane Logaciova la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătorei Ciocana mun. Chişinău din 23 aprilie 2002, încasarea din bugetul de stat în beneficiul Tatiane Logaciova a prejudiciului material în mărime de 360 000 lei şi prejudiciului moral în mărime de 360 000 lei (f.d. 1-3).

Prin procura 21 octombrie 2014 Hlopeţchi Igor a fost împuternicit de Ministerul Justiţiei să-i reprezinte interesele în instanţele de judecată cu dreptul de a exercita toate actele procedurale, inclusiv cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească în instanţa ierarhic superioară (f.d.25).

La 05 februarie 2015 reprezentantul Igor Hlopeţchi a depus în interesele Ministerului Justiţiei demers privind antrenarea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Consiliului mun. Chişinău (f.d. 24).

Prin încheierea Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 16 februarie 2015 s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul mun. Chişinău (f.d. 55).

Prin încheierea Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 22 aprilie 2015 s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria oraşului Vadul lui Vodă (f.d. 53).

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 27 mai 2015 acţiunea a fost admisă parţial.

S-a constatat încălcarea dreptului Tatiane Logaciova la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătorei Ciocana mun. Chişinău din 23 aprilie 2002.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor în beneficiul Tatiane Logaciova prejudiciul moral cauzat în sumă de 75 000 lei.

În rest acţiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 58; 60-63).

La 01 iunie 2015 avocatul Andrei Donică a declarat în interesele Tatiane Logaciova apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 27 mai 2015, iar la 10 august 2015 apel motivat împotriva aceleiaşi hotărîri (f.d. 65, 76-78).

La 04 iunie 2015 Ministerul Justiţiei a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 27 mai 2015, iar la 01 septembrie 2015 apel motivat împotriva aceleiaşi hotărîri (f.d. 66, 83-86).

Curtea de Apel Chişinău prin decizia din 09 martie 2016 a respins apelurile declarate de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova şi Ministerul Justiţiei şi a menţinut hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chişinău din 27 mai 2015 (f.d.103-110).

La 27 aprilie 2016 avocatul Andrei Donică a depus în interesele Tatiane Logaciova recurs împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 09 martie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărîri judecătoreşti şi emiterea unei noi hotărîri, prin care acţiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs avocatul Andrei Donică a invocat că instanţele de judecată au aplicat eronat normele de drept material prevăzute de Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în

termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În hotărîrea Olaru și alții contra Moldovei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a aplicat procedura pilot în legătură cu un număr mare de cereri cu privire la neexecutarea hotărîrilor judecătorești de atribuire a drepturilor la locuințe în temeiul prevăzut de lege pe seama autorităților municipale, care susțin că nu au fonduri necesare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Panov contra Moldovei a acordat reclamantei pe un litigiu similar suma de 4 000 euro pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești pentru o perioadă de 7 ani.

Prejudiciul moral acordat de instanțele de judecată este inferior în raport cu sumele acordate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, avînd în vedere neexecutarea hotărîrii timp de 12 ani.

Prin procura nr. 119 din 05 august 2015 reprezentantul Cachița Constantin a fost împuternicit de Ministerul Justiției să-i reprezinte interesele în toate instanțele de judecată cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească în instanța ierarhic superioară (f.d. 90).

La 28 iunie 2016 reprezentantul Cachița Constantin a depus în interesele Ministerului Justiției recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 solicitând în principal admiterea acestuia, casarea ambelor hotărîri judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată și subsidiar modificarea hotărîrilor judecătorești în sensul diminuării prejudiciului moral acordat.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Cachița Constantin a invocat că hotărîrea instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului califică că o întîrziere în executarea unei hotărîri judecătorești poate fi justificată în anumite circumstanțe.

Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău recunoaște că în prezent nu este posibilă executarea hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 cu privire la acordarea spațiului locativ Tatiane Logaciova din motiv că nu există apartamente libere pe str. Sf. Dumitru 20, orașul Vadul lui Vodă mun. Chișinău.

Tatiana Logaciova a fost inclusă în rîndul persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai și la momentul cînd se va elibera un apartament din fondul locativ de stat, Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău va executa hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002.

Hotărîrea a cărei executare se invocă obligă administrația publică locală să acorde spațiu locativ în posesie și folosință și nicidecum în proprietate privată.

Suma prejudiciului moral încasat de prima instanță pentru repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea hotărîrii Judecătoriei Ciocana din 23 aprilie 2002 este vădit disproporțională în raport cu sumele acordate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în spețe similare.

Tatiana Logaciova nu a probat legătura causală dintre violarea dreptului la neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și prejudiciul la care pretinde.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul

neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 17 august 2016 a considerat recursurile admisibile fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestora de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursurile declarate de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova și reprezentantul Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției, în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt depuse în termen, recursul avocatului Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova este întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, iar recursul reprezentantului Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 12 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 09 martie 2016 (f.d. 111).

Prin urmare, recursurile declarate la 27 aprilie 2016 și 28 iunie 2016 sunt depuse în termen.

Privitor la recursul avocatului Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. e) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 s-a obligat Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău să acorde spațiu locativ Tatiane Logaciova și familiei sale compuse din 3 persoane, conform legislației locative în vigoare.

S-a încasat de la Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 90 lei (f.d.4-5).

La 12 februarie 2014 avocatul Andrei Donică a solicitat Ministerului Justiției informație la ce etapă se află procedura de executare a documentului executoriu nr. 1-57 din 29 ianuarie 2003 cu privire la executarea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 (f.d.7).

Ministerul Justiției prin răspunsul din 10 martie 2014 i-a comunicat că hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 a fost executată la 26 februarie 2003, iar pentru informații suplimentare să se adreseze executorului judecătoresc Bajag Vitalie (f.d.8).

La 25 martie 2014 avocatul Andrei Donică a adresat executorului judecătoresc Bajag Vitalie cerere solicitând să-i fie comunicate motivele neexecutării

documentului executoriu nr. 1-57 din 29 ianuarie 2003 cu privire la executarea hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 (f.d.9).

Executorul judecătoresc Bajag Vitalie prin răspunsul din 03 aprilie 2014 i-a comunicat că nu a avut în procedura de executare documentul executoriu cu privire la obligarea Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău să acorde Tatiane Logaciova și familiei sale spațiu locativ, a preluat spre păstrare doar registrele și arhiva procedurilor de executare din anul 2004 a fostului executor judecătoresc Gudima Maria și verificând registrul de evidență a titlurilor executorii înregistrate pe anul 2003 a constatat că hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 a fost executată la 26 februarie 2003 (f.d.10).

Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău prin răspunsul din 31 ianuarie 2015 a comunicat Ministerului Justiției că a primit spre executare titlul executoriu din 29 ianuarie 2003, iar la 17 februarie 2003 executorul judecătoresc a înaintat propunere de executare benevolă hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 (f.d. 29-30).

Prin informațiile din 03 martie 2003 și 14 februarie 2008 Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău a comunicat executorului judecătoresc, Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare și Tatiane Logaciova că hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 nu poate fi executată din motiv că toate apartamentele situate în str. Sf. Dumitru, 20, orașul Vadul lui Vodă mun. Chișinău au fost deja repartizate, că Tatiana Logaciova împreună cu membrii familiei sale sunt incluși în lista persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai și când se va elibera un apartament hotărârea va fi executată (f.d. 32-33).

La 08 noiembrie 2014 avocatul Andrei Donică a depus în interesele Tatiane Logaciova cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Bajag Vitalie cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material în mărime de 360 000 lei și prejudiciului moral în mărime de 360 000 lei (f.d. 1-3).

Instanțele de judecătorești au emis hotărârile sus menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele au stabilit corect încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, însă eronat au încasat prejudiciul moral de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor.

În conformitate cu art. 255 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare.

Conform art. 70 alin. (1) și (2) Codul de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul, în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul părților în procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acțiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acțiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăși 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămutării procedurii de executare, imposibilității executorului

judecătorească de a acționa din motive ce nu depind de voința sa, precum și în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.

Hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 nu a fost executată pînă în prezent.

Prin urmare, instanțele de judecată corect au constatat încălcarea dreptului Tatiane Logaciova la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești garantat de art. 6 al Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Tergiversarea executării hotărîrii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău nr. 2-21/2002 din 23 aprilie 2002 se datorează Primăriei orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău care a fost obligată de către executorul judecătorească să execute titlul executoriu nr. 1-157 din 29 ianuarie 2003, însă aceasta nu s-a conformat, documentul executoriu rămânând neexecutat pînă în prezent.

Conform art. 2 alin. (1),(2),(3) și (4) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărîrile: Prodan contra Moldovei din 18 mai 2004, Țîbîrneac contra Moldovei din 16 octombrie 2007, Sîrbu contra Moldovei din 15 iunie 2004 a constatat că articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărîre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu – proceduri care sunt echitabile, publice și prompte – fără a proteja executarea hotărîrilor judecătorești; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței

dreptului, pe care Statele Contractante și-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40).

Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 4 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Contrar prevederilor legale citate, Ministerul Justiției nu a probat lipsa suportării prejudiciului moral de către Tatiana Logaciova în rezultatul neexecutării hotărârii judecătorești.

Curtea Supremă de Justiție în Recomandarea nr. 6 din 01 noiembrie 2012 a menționat că analizând jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare mărimea prejudiciului moral este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întârziere și câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere. Chiar dacă perioadele mai scurte de un an, în mod normal, nu conduc la constatarea unei violări, la calcularea daunei morale se ia în considerație întreaga perioadă, inclusiv acel prim an de neexecutare.

Argumentele avocatului Andrei Donică cu privire la necesitatea admiterii integrale a pretenției privind repararea prejudiciului moral în sumă de 360 000 lei nu constituie temei pentru casarea hotărârilor în această parte.

Prima instanță și instanța de apel constatând încălcarea dreptului la judecarea pricinii în termen rezonabil corect au încasat în folosul Tatiane Logaciova suma de 75 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, care este în quantum echitabil și în corelație cu sumele acordate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, însă eronat au dispus încasarea acesteia din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor.

Or, Curtea Supremă de Justiție în Recomandarea nr. 83 din 29 octombrie 2015 a indicat că, instanțele judecătorești vor dispune acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, a costurilor și cheltuielilor de judecată prin intermediul Ministerului Justiției, și nu prin intermediul Ministerului Finanțelor.

Ministerul Finanțelor, conform prevederilor legale, are doar sarcina executării titlului executoriu după remiterea acestuia de către Ministerul Justiției împreună cu hotărârile judecătorești emise pe cauza respectivă și datele bancare ale creditorului.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Andrei Donică că instanțele inferioare neîntemeiat au respins pretențiile Tatiane Logaciova cu privire la încasarea prejudiciului material.

Or, urmează a fi reparat doar prejudicial material cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și nu prejudiciul ce constituie valoarea creanței ce urmează a fi încasată în baza titlului executoriu.

Tatiana Logaciova nu a prezentat probe care ar confirma suportarea prejudiciului material cauzat prin neexecutarea hotărîrii judecătorești.

Privitor la recursul declarat de reprezentantul Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției.

Argumentele reprezentantului Cachița Constantin că Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău recunoaște că în prezent nu este posibilă executarea hotărîrii judecătorești Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 cu privire la acordarea spațiului locativ Tatiane Logaciova, din motiv că nu există apartamente libere pe str. Sf. Dumitru 20, orașul Vadul lui Vodă mun. Chișinău și că reclamanta a fost inclusă în rândul persoanelor ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai și la momentul când se va elibera un apartament din fondul locativ de stat, Primăria orașului Vadul lui Vodă mun. Chișinău va executa hotărîrea judecătorești Ciocana mun. Chișinău din 23 aprilie 2002 nu pot fi reținute.

Lipsa spațiului locativ și mijloacelor financiare pentru construcția spațiului locative nu constituie temei de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 120 al Constituției Republicii Moldova, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărîri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărîri judecătorești definitive.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Art. 8 alin. (1) și (2) Codul de executare prevede că, cerințele executorului judecătorec înaintate în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcție de răspundere și persoanele fizice.

Persoanele care nu execută cerințele executorului judecătorec sau care împiedică executarea lor poartă răspunderea prevăzută de lege.

Prin urmare, hotărîrile judecătorești sunt obligatorii pentru toate instituțiile de stat și urmează a fi executate în modul și termenul stabilit.

Primăria Vadului Vodă mun. Chișinău fiind autoritate publică nu s-a conformat cerințelor executorului judecătorec și mai mult de 12 ani nu a executat hotărîrea Judecătorești Ciocana din 23 aprilie 2002.

Le revine autorităților statului obligația de a garanta executarea unei hotărîri pronunțate împotriva statului, începînd cu data la care hotărîrea în cauză devine obligatorie și executorie.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, însă eronat au încasat prejudiciul moral din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Andrei Donică

în interesele Tatiane Logaciova, de a modifica decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2015 și de a substitui Ministerul Finanțelor cu Ministerul Justiției, de a respinge recursul declarat de reprezentantul Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției și de a menține aceleași hotărâri.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul declarat de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Andrei Donică în interesele Tatiane Logaciova împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bajag Vitalie, Consiliul mun. Chișinău și Primăria orașului Vadul lui Vodă cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral și se substituie Ministerul Finanțelor cu Ministerul Justiției.

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Cachița Constantin în interesele Ministerului Justiției.

Se menține în rest decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 27 mai 2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan